

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาเป็นฝ่ายผลิตบุคลากรในสาขาต่าง ๆ เพื่อป้อนให้แก่ทุกวงการและทุกภาคของการพัฒนา การศึกษานั้นนอกจากจะทำหน้าที่ผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับเข้ากับสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ โดยทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนั้นการให้การศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดให้แก่ประชาชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน แต่จากระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐไม่สามารถจัดการศึกษาให้ประชาชนได้ทั้งหมด ทั้งนี้เพราะมีอุปสรรคด้านกำลังเงินและกำลังคน จึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนที่มีความสามารถได้มีส่วนช่วยในการจัดการศึกษาด้วยตลอดมา

บทบาทของเอกชนในด้านการศึกษานั้น มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน หากจะพิจารณาการศึกษาที่ไม่เป็นทางการ ไม่เป็นรูปธรรมแล้ว อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาเอกชนนั้นมีมาก่อนการศึกษาของรัฐเสียอีก โดยเริ่มจากวัดและบ้านและได้มีวิวัฒนาการขึ้นมาเป็นลำดับ จนเอกชนได้จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน กล่าวคือได้เริ่มมีการจัดตั้งสถานศึกษาโดยพวกบาทหลวงนิกายโรมันคาทอลิกในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (กรมศิลปากร อ้างถึงใน วุฒิชัย มูลศิลป์ และ ลดาวัลย์ พวงนิล, 2532) และมีการเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์จนต้องปิดตัวลง จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนขึ้นใหม่โดยหมอสอนศาสนาชาวอเมริกัน ในพ.ศ. 2395 ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนเอกชน

แห่งแรกในประเทศไทย (วุฒิชัย มูลศิลป์ และ ลดาวัลย์ พวงนิล) และนับจากนั้นก็มีการจัดตั้ง
โรงเรียนเอกชนขึ้นอีกหลายแห่งโดยความร่วมมือจากเอกชนหลายฝ่าย ได้แก่ มีชัชนารีนิกาย
ต่างๆ ชาวจีนและชาวไทย ซึ่งได้มีส่วนช่วยผลิตบุคลากรมาพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ในตำแหน่ง
สูงสุดทั้งทางราชการและเอกชนมาแล้วอย่างมากมาย (ประยูร ศรีประศาสน์และคณะ, 2532)
ทั้งนี้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นย่อมตกเป็นของรัฐ จากเหตุผลที่ว่า แม้กระทรวงศึกษาธิการจะได้รับ
งบประมาณในการจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ถ้าจะนำมาจัดการศึกษาให้เพียงพอกับ
ความต้องการของประชาชนแล้วย่อมเป็นไปได้ยากยิ่ง โดยเฉพาะในสาขาสำคัญที่ต้องใช้
งบประมาณเป็นจำนวนมาก และรัฐจะพัฒนาประเทศเพียงด้านการศึกษาด้านเดียวโดย
ละเลยการพัฒนาในด้านอื่นแล้ว การพัฒนาประเทศย่อมไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้
(คณะกรรมการดำเนินการจัดฉลองปีการศึกษาระหว่างชาติ, 2513 อ้างถึงใน วุฒิชัย มูลศิลป์
และ ลดาวัลย์ พวงนิล, 2532) ดังนั้นรัฐจึงตระหนักถึงความสำคัญของเอกชนและได้ระบุไว้ใน
แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ไว้ว่า รัฐเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการ
ศึกษาได้ ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด (หมวด 2 ข้อ 24) ทั้งนี้ร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับใหม่ก็ได้กล่าวถึงเอกชนไว้ด้วยในหมวดที่ 3 ว่าด้วยแนวนโยบายของรัฐ ประการที่ 10
ว่าด้วยการส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยแนวทาง
ที่สำคัญคือ จะทำให้เอกชนที่จัดการศึกษามีอิสระและคล่องตัวในการบริหารและจัดการ โดยรัฐให้
การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน การรับรอง
มาตรฐาน และอื่น ๆ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, 2534) จุดประสงค์ของรัฐนี้ก็เพื่อส่งเสริม
คุณภาพของโรงเรียนเอกชน เพราะมีโรงเรียนเอกชนจำนวนหนึ่งเป็นโรงเรียนขึ้นดีเยี่ยม
เป็นที่นิยมของประชาชน และเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนของรัฐได้ แต่ก็ยังมีโรงเรียนเอกชน
อีกเป็นจำนวนมากกว่าที่มีคุณภาพด้อยเมื่อเทียบกับโรงเรียนของรัฐโดยทั่วไป (สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2532)

โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับ
อนุบาล รองลงไปคือโรงเรียนที่เปิดสอนทั้งระดับอนุบาลและประถมศึกษา โรงเรียนทั้งสอง
ประเภทนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2526-2530 แต่โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา

แนวโน้มลดลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2532) ซึ่งการเลิกลัมนั้น
 ปัญหาด้านสภาพการเงินและการลดลงของจำนวนนักเรียนเป็นสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนเอกชนล้มเลิก
 กิจการมากที่สุด และพบว่าปัญหาด้านสภาพการเงินเป็นปัญหาสำคัญมาก โดยเฉพาะแล้วโรงเรียน
 เอกชนทุกขนาดจะมีสภาพขาดทุนติดต่อกันทุกปี และโรงเรียนในกรุงเทพมหานครขาดทุนมากกว่า
 โรงเรียนในภาคอื่นๆ ทั้งนี้แม้ว่าจะไม่นำค่าที่ดินมาคิดเป็นงบลงทุนด้วยก็ตาม ส่วนปัญหาจำนวน
 นักเรียนลดมีสาเหตุหนึ่งคือคุณภาพของโรงเรียนเองทั้งทางด้านการเรียนการสอน การบริหาร
 และอื่นๆ อันเนื่องมาจากการขาดกำลังคนและทุนทรัพย์ ทำให้โรงเรียนไม่เป็นที่นิยมของคนทั่วไป
 (ชนิตา รัชพลเมือง, 2525 อ้างถึงใน วุฒิชัย มูลศิลป์ และ ลดาวัลย์ หวงนิล, 2532) อย่างไรก็ตาม
 โรงเรียนที่ล้มเลิกไปมักเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและมีมาตรฐานต่ำ และมีแนวโน้มจะลดลงอีกเนื่อง
 ด้วยผลกระทบจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้เริ่มรณรงค์
 เต็มที่ในปีการศึกษา 2534 ดังที่ปรากฏว่า โรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนนั้นมีชมรมศึกษาปีที่ 1 ไม่มี
 นักเรียนสมัครเข้าเรียนคือ (รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สัมภาษณ์,
 กรกฎาคม, 2534)

เมื่อโรงเรียนเอกชนมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียน
 ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาวิจัยที่สามารถชี้ถึงประเด็นปัญหาหลักของการศึกษาเอกชนอย่างชัดเจน
 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขและปรับปรุง ปี 2532 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำ
 การวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน" ได้ผลจากการวิจัยออกมา
 อย่างมากมาย และกว้างขวางมีหลายประเด็น ซึ่งชี้ให้เห็นสภาพและสิ่งที่ควรพัฒนา ปรับปรุง
 แก้ไข อาทิเช่น

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับผู้บริหารและการบริหารโรงเรียน กับตัวแปรที่เกี่ยวกับครูและ
 การเรียนการสอนนั้น มีความเกี่ยวพันกัน และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ไปในทางที่สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นจุดที่น่าสนใจ และมีความสำคัญมาก การที่โรงเรียนมีครูใหญ่
 เป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารโรงเรียนเอง การที่บรรณาธิการในการบริหารโรงเรียนเป็น
 แบบเปิดให้มีอิสระเสรีมาก การบริหารไม่เป็นระบบ การที่ไม่มีแผนการปฏิบัติงานและการติดตาม
 ผล การที่ครูในโรงเรียนเป็นญาติกับเจ้าของโรงเรียน หรือแม้แต่ว่าครูมุ่งที่จะคิดเปลี่ยน

อาชีพเมื่อมีโอกาส สิ่งเหล่านี้ ล้วนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น ดังนั้น ระบบการบริหารโรงเรียนเอกชน จึงเป็นจุดสำคัญที่ควรแก่การพิจารณา เพราะเป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันจะโยงใยไปยังคุณภาพและความอยู่รอดของโรงเรียนเอกชนต่อไป

2. โรงเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีการบริหารที่เป็นระบบ มีการสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร มีการติดตามผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีแผนการปฏิบัติงานเป็นปฏิทินและมีการประชุมครูอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่บริหารงานโดยคณะกรรมการมีความเห็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในแง่ที่น่าพอใจมากกว่าความเห็นของผู้ปกครองในโรงเรียนเอกชนที่บุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของ ในประเด็นนี้อาจจะอภิปรายได้ว่า การบริหารงานโดยกลุ่มซึ่งมีข้อได้เปรียบในแง่การแลกเปลี่ยนความเห็นอย่างกว้างขวาง การตัดสินใจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดย่อมมีการปรึกษาหารืออย่างกว้างขวางได้มากกว่าการตัดสินใจโดยเจ้าของเพียงคนเดียว หากเจ้าของมีความรู้และประสบการณ์ในหลักการบริหารการศึกษาไม่เพียงพออาจจะละเลยหน้าที่สำคัญ ๆ บางประการของโรงเรียนไป และมุ่งความสำคัญไปที่รายได้และการประหยัดรายจ่ายเป็นสำคัญ

4. ผู้บริหารหรือเจ้าของไม่เข้าใจเรื่องระบบการจัดการในโรงเรียน จึงไม่สามารถจัดระบบการจัดการให้ถูกต้องเหมาะสมได้

นอกจากนี้แล้วได้มีการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาเอกชนในปัจจุบัน และแนวโน้มปัจจัยที่จะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนภายใน 10 ปีนั้น อันดับแรกก็คือ การบริหารงานนั่นเอง ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีความเห็นตรงกันว่า ระบบการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังของความสำเร็จหรือความล้มเหลวในปัจจุบัน และยังคงเป็นปัจจัยหลักในอนาคตภายใน 10 ปีข้างหน้าอีกเช่นกัน (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2532)

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องกระบวนการบริหาร เพื่อที่จะมีความสามารถยิ่งขึ้นในการบริหารงานที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ดังที่ อูบล หุวะนันท์ (2514) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนจะบังเกิดผลดีได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เพราะผู้บริหารจะเป็นผู้นำในการวางแผนนโยบาย และวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานทั้งปวงในโรงเรียน

อนึ่ง ในการบริหารงานนั้น หน้าที่อันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารก็คือการตัดสินใจ (Decision Making) เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร ดังที่ Simon (1976) กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารก็คือ กระบวนการตัดสินใจ เพราะจะนำไปสู่การกระทำนั้นคือ การตัดสินใจเป็นพฤติกรรมหลักของการบริหาร และเป็นเสมือนเครื่องมือทดสอบความสามารถของผู้บริหารด้วย หรือหน้าที่หลักที่แท้จริงในส่วนของ การบริหาร ก็คือ การควบคุม และอำนาจการตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขณะนั้นมากที่สุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเสี่ยงที่สุด คือ การตัดสินใจสั่งการ เพราะผลของการตัดสินใจไม่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างสมบูรณ์ เพียงแต่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลที่ดีที่สุด สถานการณ์เวลานั้น โดยการตัดสินใจนั้นจะใช้องค์ประกอบทางด้านคุณธรรมหรือค่านิยม และข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้มาและการตัดสินใจสั่งการที่ดี ประสพผลสำเร็จมากที่สุดนั้นจะชี้ให้เห็นถึงคุณภาพขององค์กร ดังที่ Daft (อ้างถึงใน Owens 1991) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจสั่งการนั้นจะแสดงให้เห็นถึงสมองและระบบประสาทขององค์กร

อนึ่งแม้ว่าการจัดการศึกษาโดยทั่วไปไม่ควรถือว่าเป็นธุรกิจที่มุ่งหวังกำไร แต่การที่โรงเรียนเอกชนจะมีบทบาทในการช่วยจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องมีรายได้พอคุ้มกับรายจ่าย ซึ่งรายได้ของโรงเรียนเอกชน จะขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนเป็นหลัก โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก สามารถมีรายรับเพียงพอที่จะดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามหลักการได้ และเมื่อโรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ชื่อเสียงของโรงเรียนก็จะดึงดูดให้มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น จึงเอื้ออำนวยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงาน

ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะเป็นวงจรเช่นนี้ต่อไป ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีโอกาสที่จะเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้ ซึ่งเป็นผลจากการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Simon (1976) ยังได้เน้นอีกว่า การที่จะศึกษาวิเคราะห์องค์การและการปฏิบัติงานในองค์การให้ได้ผลดีที่สุดคือ การศึกษาพิจารณาให้ทราบว่า มีผู้ใดบ้างที่มีส่วนในกระบวนการตัดสินใจสั่งการหรือการสั่งการต่างๆขององค์การหรือหน่วยงานนั้นๆ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงรายละเอียดของการบริหารงานในแต่ละด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ที่มีขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาว่าในงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน วัสดุและอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ผู้บริหารใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบใด

ส่วนการกำหนดขนาดของโรงเรียนเอกชนนั้น เนื่องจากผู้วิจัยสนใจการตัดสินใจสั่งการซึ่งเป็นการบริหารภายในโรงเรียนเอกชนซึ่งมีจำนวนนักเรียนมาก เพราะแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานจนเป็นที่เชื่อถือของชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน จึงทำการวิจัยในโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ และใช้เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนนักเรียนโดยให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ในการเข้ารับรางวัลพระราชทานประเภทโรงเรียนซึ่งกำหนดขนาดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ให้มีจำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ในงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ งานวิชาการ งาน

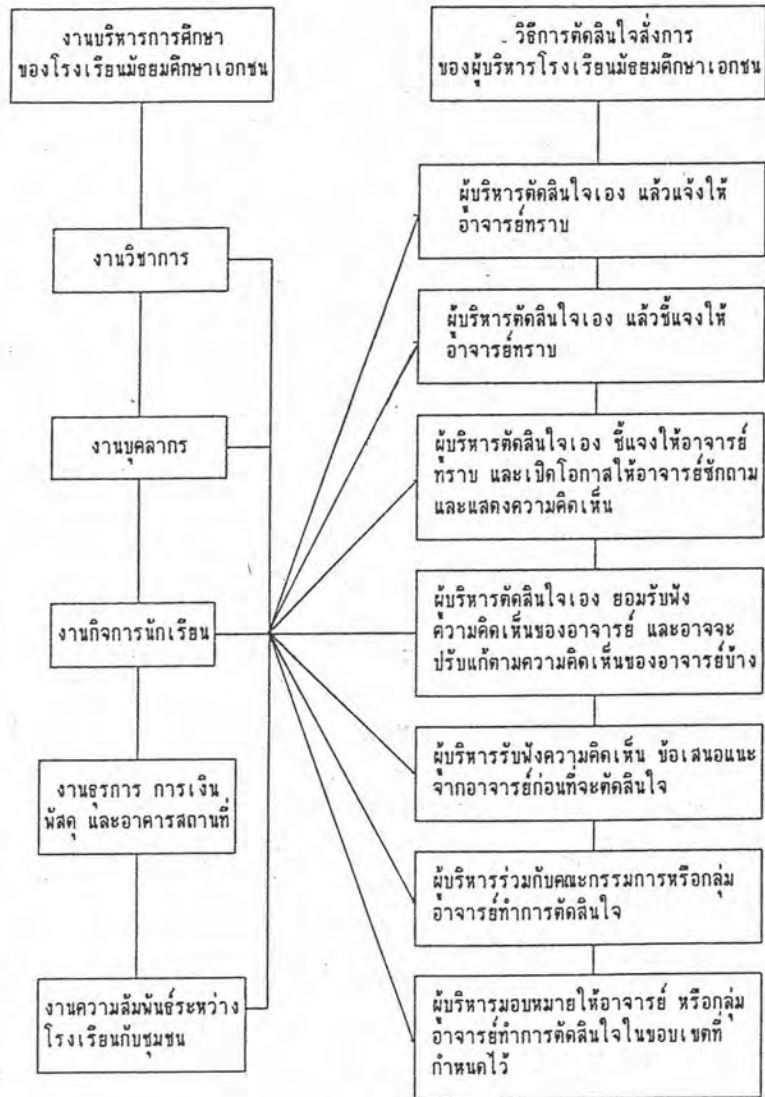
บุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยจะเป็นการศึกษาเฉพาะผู้บริหารและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. ศึกษาและวิจัยวิธีการตัดสินใจสั่งการ ในงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ
 - 2.1 วิธีการตัดสินใจสั่งการด้านการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 วิธีการตัดสินใจสั่งการด้านการบริหารงานบุคลากร
 - 2.3 วิธีการตัดสินใจสั่งการด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.4 วิธีการตัดสินใจสั่งการด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่
 - 2.5 วิธีการตัดสินใจสั่งการด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ศึกษาและวิจัยวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โดยกำหนดจากความต่อเนื่องของพฤติกรรมตัดสินใจ จากทฤษฎีของ Robert Tannenbaum และ Warren H. Schmidt (1958) ดังนี้คือ
 - 3.1 ผู้บริหารตัดสินใจเอง แล้วแจ้งให้อาจารย์ทราบ
 - 3.2 ผู้บริหารตัดสินใจเอง แล้วชี้แจงให้อาจารย์ทราบ
 - 3.3 ผู้บริหารตัดสินใจเอง ชี้แจงให้อาจารย์ทราบ และเปิดโอกาสให้อาจารย์ซักถามและแสดงความคิดเห็น
 - 3.4 ผู้บริหารตัดสินใจเอง ขอรับฟังความคิดเห็นจากอาจารย์ และอาจจะปรับแก้ตามความคิดเห็นของอาจารย์บ้าง
 - 3.5 ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ก่อนที่จะตัดสินใจ
 - 3.6 ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการหรือกลุ่มอาจารย์ทำการตัดสินใจ

3.7 ผู้บริหารมอบหมายให้อาจารย์หรือกลุ่มอาจารย์ทำการตัดสินใจในขอบเขต

ที่กำหนดไว้

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การตัดสินใจสั่งการ หมายถึง การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีอยู่หลายทาง และสั่งการให้มีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. วิธีการตัดสินใจสั่งการ หมายถึง แบบของการตัดสินใจสั่งการที่ใช้ในงาน บริหารการศึกษาของโรงเรียน โดยให้แบบการตัดสินใจตามแนวคิดของ Robert Tannenbaum และ Warren H. Schmidt (1958)

3. โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนหรือ สถาบันที่เอกชน คณะบุคคล องค์กร หรือมูลนิธิลงทุนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และอยู่ในความ ควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น และ/หรือตอนปลาย สาส์สามัญ ประกอบด้วย โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้นและ/หรือตอนปลาย หรือโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถม ศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นและ/หรือ ตอนปลาย หรือโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น หรือโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ได้รับใบอนุญาต ผู้จัดการและครูใหญ่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

6. อาจารย์ หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทำการสอน หรือสนับสนุนการสอนอยู่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

7. งานบริหารการศึกษา หมายถึง งานหลัก 5 ด้านคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

8. งานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพที่สุด ประกอบด้วยงาน หลัก คือ หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การ เรียนการสอน การปรับปรุงการสอน งานห้องสมุด การวัดและประเมินผล

9. งานบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน เพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วยงานหลัก คือ การสรรหาและคัดเลือก การดำรงรักษา การพัฒนา และการให้บุคลากรพ้นออกจากงาน

10. งานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนักเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยปกติ ประกอบด้วยงานหลัก คือ การดำเนินงานด้านนักเรียน งานบริการด้านส่งเสริมสุขภาพและพละนามัย งานบริการแนะแนว งานสวัสดิการนักเรียน งานปกครองนักเรียน กิจการรมนักเรียน

11. งานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนให้งานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี ประกอบด้วยงานหลักคือ งานสารบรรณ งานการรับและจ่ายเงิน งานจัดซื้อจัดทำพัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนการจำหน่าย การสร้างและการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

12. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง งานทุกอย่างที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างความนิมิต ศรัทธาในโรงเรียนให้กับชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วย การสร้างลักษณะเด่นเพื่อเป็นเกียรติประวัติของโรงเรียน การให้ความช่วยเหลือชุมชน และการรับความช่วยเหลือจากชุมชน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Description Research) เพื่อศึกษาความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและอาจารย์

ผู้บริหารประกอบด้วย ครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่

ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 65 โรงเรียน จำนวน 65 คน

อาจารย์ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 65 โรงเรียน เป็นจำนวน 6,874 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์

ผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างของจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ทั้งสิ้น โดยนำมาร้อยละ 50 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 33 โรงเรียน ให้ครูใหญ่ของโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นตัวอย่างประชากร โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวนตัวอย่างประชากรผู้บริหาร 33 คน

อาจารย์ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายในหมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา พละนาฏศิลป์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และภาษาอังกฤษ ในแต่ละโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน และโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายในอาจารย์แต่ละหมวดวิชา หมวดวิชาละ 2 คน รวมจำนวนตัวอย่างประชากรอาจารย์ในแต่ละโรงเรียนเป็น 12 คน จำนวนโรงเรียน 65 โรงเรียน รวมจำนวนตัวอย่างประชากรอาจารย์ 780 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารอย่างมีโครงสร้าง มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารและข้อมูลทั่วไปของ

โรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในงาน

บริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้บริหารประสบในการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามอาจารย์ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ มีลักษณะเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการศึกษา

ทั้ง 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามได้จากการศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี กระบวนการบริหาร กระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และภารกิจการบริหารการศึกษาในโรงเรียน

การแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรง (Validity) ตามเนื้อหาภาษาที่ใช้ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

4. วิธีการรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียน เอกชนในกลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้

4.2 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และรวบรวมกลับด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์เป็นบางส่วน ส่วนแบบสอบถามที่ไม่ส่งกลับในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยเก็บด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

ก. ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร และข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน วิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละเป็นรายชื่อ

ข. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารการศึกษา 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ เป็นรายชื่อ และรายด้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา วิเคราะห์โดยวิเคราะห์เนื้อหา แล้วหาค่าความถี่

ฉบับที่ 2 สำหรับอาจารย์

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการศึกษา 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ เป็นรายชื่อ และรายด้าน

ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ลำดับขั้นตอนในการเสนองานการวิจัยไว้ ดังนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย วิธี

ดำเนินการวิจัยและลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎีกระบวนการบริหาร ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจสั่งการ งานบริหารการศึกษา 5 ด้าน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 เสนอวิธีดำเนินการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เสนอการวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 เสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

บรรณานุกรม แสดงรายการเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยหนังสือจดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และประวัติของผู้วิจัย